

Către: Către: Marcel SPATARI, președinte a Comisiei economie, buget și finanțe, Parlamentul Republicii Moldova

Nr. 131 din 14.09.2026

Ref.: Propunere privind indexarea valorii nominale deductibile maxime a tichetelor de masă până la 100 lei

Stimate Domnule Președinte,

Vă salutăm în numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (AmCham Moldova), Camerei de Comerț și Industrie moldo-franceză – CCI FRANCE MOLDAVIE și Asociației Investitorilor din România în Republica Moldova, reprezentând o parte importantă a comunității de afaceri și investiționale din Republica Moldova, vă adresăm prezenta solicitare privind majorarea valorii nominale maxime deductibile a tichetului de masă de la 70 de lei la circa 100 de lei.

Demersul nostru pornește de la mecanismul prevăzut la art. 4 alin. (3) din Legea nr. 166/2017 cu privire la tichetele de masă, care prevede indexarea periodică a valorii nominale în funcție de evoluția indicelui prețurilor de consum. Valoarea maximă actuală, de 70 lei, este aplicabilă din anul 2023. De atunci, creșterea cumulată a prețurilor a redus semnificativ puterea reală de cumpărare a acestei sume. Potrivit datelor Biroului Național de Statistică utilizate în analiza noastră, creșterea cumulată a Indicelui Prețurilor de Consum pentru perioada ianuarie 2023 – iulie 2026 a fost de **24,62%**.

Privită într-un orizont mai lung, erodarea valorii reale a tichetului este și mai evidentă. Valoarea de 55 lei, menținută din anul 2020 și ajustată ulterior la 70 lei, raportată la creșterea cumulată a prețurilor din perioada 2020–2026, ar reprezenta în prezent circa 100 de lei, fără a lua în calcul faptul că prețurile produselor alimentare au cunoscut, în anumite perioade, evoluții superioare inflației generale. Din această perspectivă, plafonul de 100 lei nu reprezintă o extindere substanțială a facilității, ci, în mare parte, **restabilirea valorii reale pe care tichetul de masă o avea la începutul perioadei analizate.**

În același timp, presiunile inflaționiste nu pot fi considerate epuizate, iar costul alimentelor continuă să reprezinte una dintre componentele importante ale cheltuielilor gospodăriilor. Necesitatea ajustării trebuie analizată inclusiv în contextul modificărilor fiscale discutate pentru anul 2027, având în vedere că tichetele sunt utilizate tocmai pentru achiziționarea alimentelor și serviciilor de alimentație publică, iar creșterea prețurilor reduce suplimentar puterea lor reală de cumpărare.

În aceste condiții, considerăm că stabilirea plafonului la **100 lei reprezintă o ajustare rezonabilă și prudentă**. O indexare limitată exclusiv la recuperarea inflației deja acumulate ar soluționa problema doar temporar și ar putea necesita o nouă intervenție într-un interval relativ scurt. Nivelul de 100 lei oferă, în schimb, predictibilitate angajatorilor și salariaților și permite păstrarea relevanței acestui instrument pentru perioada următoare. Considerăm însă că această propunere trebuie analizată dincolo de beneficiul imediat acordat salariatului. Din perspectiva statului, sistemul tichetelor de masă are o serie de efecte economice și fiscale care justifică o abordare mai largă asupra impactului măsurii.

În primul rând, majorarea valorii tichetelor de masă generează venituri suplimentare pentru bugetul public, atât direct, cât și prin consum.

Asupra valorii tichetelor de masă se calculează contribuțiile obligatorii la asigurările sociale de stat, iar pentru angajatorii din sectorul privat cota generală aplicabilă este de **24%**. Acest aspect este deosebit de important în

evaluarea impactului bugetar al măsurii. Majorarea valorii tichetului nu înseamnă doar o creștere a beneficiului acordat salariatului. Ea generează concomitent venituri suplimentare pentru bugetul asigurărilor sociale.

Cu alte cuvinte, atunci când un angajator decide să majoreze valoarea tichetelor de masă, acesta mobilizează resurse private nu doar în beneficiul salariatului, ci și în beneficiul sistemului public de asigurări sociale. Acest venit apare direct, la momentul acordării beneficiului, înainte de a lua în considerare efectele fiscale generate ulterior prin consum.

Sumele cheltuite prin tichete de masă se transformă în venituri pentru magazine, restaurante, cantine și alte unități de alimentație publică. Ulterior, acestea generează venituri pentru distribuitori, producători, transportatori și furnizori de servicii. Pe întreg acest circuit se generează TVA, venituri impozabile, profituri, salarii și alte plăți către bugetul public.

De aceea, considerăm că impactul măsurii nu trebuie evaluat exclusiv prin prisma tratamentului fiscal aplicat la nivelul angajatorului. O asemenea abordare ar surprinde doar o parte din efectul bugetar. Analiza corectă trebuie să fie una **netă** și să includă cel puțin contribuțiile sociale suplimentare generate la momentul acordării tichetului, TVA aferentă consumului realizat prin intermediul acestuia și celelalte venituri fiscale generate de activitatea economică suplimentară.

Mai mult, experiența anterioară arată că tratamentul fiscal al tichetelor influențează direct amploarea utilizării mecanismului. Studiul de impact realizat anterior de asociațiile semnatare arată că, după introducerea impozitării tichetelor de masă în anul 2020, valoarea tichetelor acordate s-a redus cu circa **45%**, iar numărul angajaților beneficiari a scăzut cu aproximativ **40%**. Studiul constată, de asemenea, că au renunțat, în special, companiile mici și mijlocii, ceea ce demonstrează sensibilitatea acestui instrument la costul fiscal suportat de angajator. Prin urmare, existența unui plafon nominal adecvat este importantă inclusiv pentru menținerea atractivității sistemului și, implicit, a bazei pe care se calculează contribuțiile sociale.

În al doilea rând, măsura mobilizează resurse private pentru susținerea puterii de cumpărare și a cererii interne, fără a presupune o cheltuială directă din bugetul de stat.

Tichetele de masă sunt finanțate integral din resursele angajatorilor. Statul nu acordă o subvenție și nu creează un nou program de prestații sociale. În plus, majorarea plafonului la circa 100 lei nu obligă companiile să acorde această sumă. Angajatorii vor continua să stabilească nivelul beneficiului în funcție de situația lor financiară și de propria lor politică de remunerare.

Prin urmare, statul creează doar cadrul prin care mediul privat poate prelua, din resurse proprii, o parte din presiunea generată de inflație asupra veniturilor reale ale salariaților. Din perspectiva finanțelor publice, acesta este un avantaj evident: resurse private sunt mobilizate pentru susținerea puterii de cumpărare fără instituirea unei cheltuieli bugetare suplimentare.

În același timp, resursele suplimentare acordate prin tichete sunt direcționate către magazine, restaurante, cantine și alte întreprinderi din sectorul alimentar. Pentru stat, aceasta reprezintă o formă eficientă de susținere a cererii interne: finanțarea provine din sectorul privat, iar resursele ajung direct la operatorii economici, fără proceduri administrative, fără dosare de finanțare și fără programe bugetare separate.

Este un mecanism simplu: **angajatorul finanțează, salariatul consumă, întreprinderea înregistrează venituri, iar statul încasează taxele aferente activității economice generate.**

Caracterul gradual al măsurii este, de asemenea, relevant. Plafonul de circa 100 lei reprezintă o limită maximă, nu o obligație. Nu toate companiile vor trece imediat la valoarea maximă. Unele vor menține nivelul actual, altele îl vor majora gradual, iar o parte vor utiliza integral plafonul disponibil.

Experiența anterioară confirmă acest lucru: deși plafonul fusese majorat de la 45 la 70 lei, valoarea medie a tichetului acordat crescuse mult mai puțin, de la circa **40,3 lei la 50 lei**. Aceasta confirmă că plafonul funcționează ca o limită de flexibilitate pentru angajatori, nu ca o obligație de cheltuială la nivelul maxim permis.

În al treilea rând, tichetele de masă contribuie la formalizarea economiei, atât prin orientarea consumului către circuitul oficial, cât și prin oferirea unor instrumente transparente de remunerare.

Spre deosebire de o plată în numerar, tichetul de masă are o destinație precisă. Acesta poate fi utilizat pentru achiziția de produse alimentare și servicii de alimentație publică, în cadrul circuitului comercial formal.

Sumele acordate sub această formă generează, prin definiție, tranzacții înregistrate și fiscalizate. Studiul realizat asupra sistemului tichetelor de masă confirmă acest efect și la nivelul comportamentului beneficiarilor: **72% dintre angajații chestionați au declarat că introducerea tichetelor îi determină să cumpere mai mult din comerțul oficial**, comparativ cu achizițiile de produse alimentare din circuitul neoficial.

Această caracteristică este importantă inclusiv din perspectiva obiectivului de reducere a economiei informale. Cu cât o parte mai mare din consum este realizată prin instrumente de plată trasabile și prin comercianți care operează legal, cu atât crește baza economică aflată în câmpul de observare și control al administrației fiscale.

În același timp, inflația și creșterea costului vieții generează presiuni legitime asupra angajatorilor pentru majorarea veniturilor angajaților. Atunci când companiile nu dispun de suficiente instrumente legale și eficiente pentru acordarea unor beneficii suplimentare, crește riscul apariției unor forme de compensare în afara circuitului fiscal.

Tichetele de masă reprezintă exact contrariul unui asemenea mecanism: **sunt declarate, trasabile, reglementate și generează contribuții sociale**. Cu cât cadrul fiscal oferă companiilor mai multe instrumente transparente de motivare a personalului, cu atât scade stimulentele economice pentru utilizarea unor forme informale de remunerare.

În al patrulea rând, tichetele de masă reprezintă un instrument util pentru menținerea ocupării formale și pentru creșterea atractivității locurilor de muncă.

Republica Moldova se confruntă cu un deficit tot mai accentuat de forță de muncă. Pentru numeroase companii, recrutarea și retenția angajaților au devenit una dintre principalele constrângeri pentru dezvoltare. Companiile moldovenești concurează pentru personal nu doar între ele, ci și cu angajatori din România și din alte economii europene.

În aceste condiții, posibilitatea de a oferi angajaților beneficii suplimentare, într-un cadru transparent și reglementat, devine tot mai importantă. Datele studiului privind tichetele de masă menționate anterior confirmă valoarea percepută a acestui instrument pentru salariați. **76% dintre angajații beneficiari consideră tichetul de masă drept un adaos la venit**, respectiv o creștere concretă a veniturilor personale, iar trei sferturi dintre beneficiari s-au declarat extrem de satisfăcuți de acest instrument. Totodată, circa un sfert dintre respondenți au indicat că tichetele le permit să cumpere produse alimentare de o calitate mai bună.

Tichetele de masă nu pot soluționa singure problema deficitului de forță de muncă, dar reprezintă unul dintre instrumentele concrete prin care angajatorii pot îmbunătăți pachetul oferit salariaților și pot crește atractivitatea locurilor de muncă formale.

Pentru stat, păstrarea unui salariat în economia formală are o valoare fiscală semnificativă. Un angajat care rămâne într-un raport legal de muncă continuă să genereze impozit pe venit, contribuții sociale, prime de asigurare medicală și consum fiscalizat.

Din această perspectivă, politica privind tichetele de masă trebuie analizată și ca parte a politicii de menținere a bazei de contribuabili și a forței de muncă în Republica Moldova.

În al cincilea rând, actualizarea plafonului este necesară pentru menținerea funcționalității economice a mecanismului.

Experiența sistemului de tichete de masă demonstrează că tratamentul fiscal și valoarea reală a beneficiului influențează direct disponibilitatea companiilor de a utiliza acest instrument. Studiul de impact realizat anterior de cele trei organizații semnatare constată că impozitarea tichetelor a afectat puternic întreprinderile mici și mijlocii, a redus numărul beneficiarilor și valoarea tichetelor acordate și a încetinit semnificativ dezvoltarea sistemului.

În aceste condiții, menținerea unui plafon nominal care se erodează prin inflație riscă să producă, treptat, un efect similar: diminuarea relevanței economice a instrumentului și a interesului angajatorilor și salariaților pentru utilizarea sa.

Privit în ansamblu, mecanismul creează un circuit economic în care interesele statului, angajatorului și salariatului sunt convergente. Angajatorul finanțează integral beneficiul și achită contribuțiile sociale aferente. Salariatul primește o sumă suplimentară destinată alimentației. Comerțul și sectorul alimentației publice beneficiază de consum suplimentar. Statul încasează contribuții sociale în mod direct și TVA și alte impozite pe măsură ce resursele circulă în economie.

Din acest motiv, considerăm că majorarea plafonului tichetelor de masă nu trebuie privită exclusiv ca o facilitate acordată angajatorilor. Ea reprezintă un **instrument de politică economică, fiscală și socială** prin care statul poate mobiliza resurse private pentru susținerea salariaților, poate stimula consumul fiscalizat și poate genera venituri suplimentare pentru bugetul public, fără a crea o nouă cheltuială bugetară.

Având în vedere cele expuse, asociațiile semnatare solicită Guvernului Republicii Moldova aprobarea, prin hotărâre de Guvern, a indexării valorii nominale maxime deductibile a tichetului de masă până la 100 de lei, în aplicarea mecanismului prevăzut de art. 4 alin. (3) din Legea nr. 166/2017 cu privire la tichetele de masă.

Totodată, considerăm oportun ca, la evaluarea impactului măsurii, Ministerul Finanțelor să analizeze **impactul bugetar net**, și nu exclusiv eventualul venit fiscal neîncasat la nivelul angajatorului. Această analiză ar trebui să includă atât efectul fiscal direct, cât și veniturile suplimentare generate de contribuțiile la asigurările sociale de stat, TVA și celelalte impozite rezultate din consumul suplimentar, precum și efectele asupra ocupării formale, retenției forței de muncă și reducerii economiei informale.

În același timp, propunem aplicarea consecventă, pentru perioadele următoare, a **mecanismului legal de indexare periodică**, astfel încât valoarea nominală a tichetului de masă să își păstreze relevanța economică și să nu fie necesară recuperarea, la intervale mari de timp, a unei erodări inflaționiste deja acumulate. Această abordare este în concordanță și cu poziția formulată anterior de AmCham Moldova în contextul consultărilor privind politica fiscală și vamală pentru anul 2027.

Organizațiile semnatare își exprimă disponibilitatea de a participa la consultări tehnice cu Guvernul și Ministerul Finanțelor și de a pune la dispoziție date relevante ale companiilor membre pentru evaluarea efectelor economice și bugetare ale măsurii.

Vă rog să o considerați pe Veronica Sirețeanu, director adjunct al AmCham Moldova (date de contact: tel. +373 97269119, veronicasireteanu@amcham.md), pentru interacțiunile ulterioare pe acest subiect.

Cu respect,

Mila MALAIRĂU
Director Executiv
A.P. „Camera de Comerț
Americană din Moldova”

Adrian CIBOTARU
Director Executiv
CCI FRANCE MOLDAVIE

Dan NUȚIU
Președinte executiv,
Asociația Investitorilor din România
în Republica Moldova